

ภายใต้หัวข้อ " สมดุลสุขภาพและเส้นทางสุขภาพที่ดี "

HARMONY HEALTH

A JOURNEY TO WELL-BEING

7-9 ตุลาคม 2567 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

Plenary PL-14

วันที่ 9 ตุลาคม 2567
เวลา 09.00-10.00 น.

เทคนิ Talk

ตอน “อโรคยา ปรมาลาภา” ธรรมะ(ดา) ช่วยได้

วิทยากร : พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทธิย์ อาภากรโร), รศ.ดร.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เจ้าอาวาสวัดสุทธิวราธรรม

วิทยากรดำเนินรายการ : ทพ.ณัฐพงศ์ กันทะวงค์ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

ผู้ร่วมประชุม : Onsite จำนวน 150 คน และผ่านระบบออนไลน์

ประเด็นสำคัญ

สถานการณ์สุขภาพพระสงฆ์ไทย พบว่า พระสงฆ์อาพาธเข้ารับการรักษาด้วยโรคต่าง ๆ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ภาวะไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน ต้อกระจก โรคไตวายเรื้อรัง และโรคหัวใจขาดเลือดเรื้อรัง โดยผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพพระสงฆ์ พบว่า มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ร้อยละ 22 และพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์ ร้อยละ 78 ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ การรับประทานอาหารหวาน มัน เค็มที่รับใส่บาตรทำบุญจากประชาชนพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ อย่างเช่นการสูบบุหรี่ ดื่มกาแฟวันละหลายแก้ว บริโภคเครื่องดื่มชูกำลังและขาดการออกกำลังกายอย่างเหมาะสม

อโรคยา ปรมาลาภา คือ ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ แสดงให้เห็นถึงการดูแลสุขภาพร่างกายเป็นสิ่งสำคัญ มีพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตที่ปลอดภัย โดยเราต้องสร้างความแข็งแรงให้กับตนเองทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีวิธีการสร้างสุขภาพวิถีพุทธแบบง่าย ได้แก่ 1) สุขจากการมี (ลาภยศ สรรเสริญ) 2) สุขจากการให้ (การได้ช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปัน) 3) สุขจากการได้อยู่ในวิถีของธรรมชาติ 4) สุขจากการมีจิตใจที่ดี (เกิดจากสุขภาพทางจิตใจ สงบ มีความมั่นคงทางจิตใจ) 5) สุขจากการได้ปล่อยวาง (เข้าใจ มองเห็น อยู่เป็นด้วยปัญญา) และ 6) สุขในธรรม

กรมอนามัย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 ตามกรอบแนวทางธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติร่วมกับภาคีเครือข่าย และชุมชนทั่วประเทศ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ทั่วประเทศ โดยบูรณาการการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมร่วมกับศิลปวัฒนธรรมในความเป็นวัด โดยใช้หลัก 5 ร. คือ ร่มรื่น ร่มเย็น ร่วมสร้าง ร่วมจิต (วิญญาน) และร่วมพัฒนา อีกทั้งได้นำแนวคิดการสร้างเสริมสุขภาพด้วยเวชศาสตร์วิถีชีวิต (Lifestyle Medicine) ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการสุขภาพพระสงฆ์ ตามหลักพระธรรมวินัย เน้นการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเพื่อสุขภาพ 6 ด้าน ได้แก่ 1) โภชนาการ 2) กิจกรรมทางกาย 3) การนอนหลับ 4) การควบคุมความเครียดและการจัดการด้านอารมณ์ 5) หลีกเลี่ยงสารเสพติด สารหรือวัตถุที่เป็นอันตรายหรือให้โทษต่อสุขภาพ และ 6) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

บทสรุป

การส่งเสริม สนับสนุนให้พระสงฆ์มีสุขภาพที่ดี เป็นผู้นำด้านสุขภาพของชุมชนและสังคม ที่จะนำไปสู่สุขภาพพระสงฆ์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม ตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ เชื่อมโยงระหว่างวัดและชุมชน มุ่งให้เกิด “พระแข็งแรง วัดมั่นคง ชุมชนเป็นสุข”

จัดทำโดย

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี